

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 131/2022-5

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho prerokoval oznámenie sudkyne I. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky **Jany Baricovej** o dôvodoch jej možného vylúčenia z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1358/2021 a takto

r o z h o d o l :

1. Sudkyňa Ústavného súdu Slovenskej republiky Jana Baricová **je vylúčená** z konania a rozhodovania vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1358/2021.
2. Toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a oznámenie sudkyne

1. Ústavný súd vedie pod sp. zn. Rvp 1358/2021 konanie o ústavnej sťažnosti obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia tam označených práv sťažovateľky uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 26 CoE 43/2017 z 30. januára 2018. Vec bola pridelená sudkyňi spravodajkyňi Jane Baricovej, ktorá je členkou I. senátu ústavného súdu, ktorý podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022 (ďalej len „rozvrh práce“) pracuje v zložení Miloš Maďar (predseda senátu), sudkyňa Jana Baricová a sudca Rastislav Kaššák.

2. Sudkyňa I. senátu ústavného súdu Jana Baricová listom z 1. marca 2022 podľa § 49 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) oznámila predsedovi ústavného súdu dôvod jej možného vylúčenia vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1358/2021. Týmto dôvodom je, že „v pozadí ústavnej sťažnosti je rozhodcovský rozsudok *Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave sp. zn. Rsp V-76/2014* vydaný senátom, ktorému predsedal môj manžel JUDr. Peter Barica. Predmetný rozsudok bol napadnutý žalobou o jeho zrušenie a vec sa v súčasnosti nachádza na Krajskom súde v Bratislave (odvolacie konanie je vedené pod sp. zn. 2 CoR 7/2020) a nie je doposiaľ skončená. Na základe toho rozsudku je však proti sťažovateľke vedená exekúcia, odklad ktorej nebol Krajským súdom v Trnave (napadnuté uznesenie č. k. 26 CoE/43/2017-170 z 30. januára 2018) povolený.“. Sudkyňa Jana Baricová uviedla, že nemá nijaký pomer k účastníkom konania ani k právnenému zástupcovi, no uvedená skutočnosť by mohla vyvolávať pochybnosti o jej nezaujatosti so zreteľom na pomer k veci.

II.

Posúdenie veci ústavným súdom

3. Ústavný súd na úvod zdôrazňuje, že požiadavka nestrannosti sudcu sa dotýka samej podstaty spravodlivosti a jej vnímania. Nestrannosť znamená absenciu zaujatosti či predsudku, znamená, že sudca nemá žiaden osobný záujem na výsledku konania. Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti). V judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), na ktorú nadväzuje aj judikatúra ústavného súdu, sa rozlišuje nestrannosť subjektívna a nestrannosť objektívna. Subjektívne chápanie nestrannosti je posudzovaním správania súdu (sudcu). Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je dokázaný opak, čo však je zriedkavý prípad. Nestrannosť z hľadiska správania sudcu je vlastne nedostatok subjektívnej nezaujatosti, o ktorom svedčí správanie sudcu. Objektívna nestrannosť sa naproti tomu neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Podľa názoru ESLP objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prerokúvanej veci a účastníkom konania. Rozhodujúcim prvkom rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či obava účastníka konania (jeho právneho zástupcu) je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že naznačujú nedostatok nestrannosti súdu (rozsudok ESLP vo veci Pullar v. Spojené kráľovstvo).

4. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezáujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

5. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

Podľa čl. IV bodu 1 písm. b) rozvrhu práce o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde rozhoduje druhý senát, ak ide o sudcov prvého senátu.

Pokynom predsedu ústavného súdu z 2. marca 2022 bolo oznámenie sudkyne Jany Baricovej pridelené II. senátu ústavného súdu, ktorý ho v súlade s citovaným článkom rozvrhu práce prerokoval v zložení Jana Laššáková (predsedníčka senátu a sudkyňa spravodajkyňa) a sudcovia Peter Molnár a Ľuboš Szigeti (ďalej len „námietkový senát“).

6. Pokiaľ ide o subjektívne hľadisko, treba vychádzať z prezumpcie nepredpojatosti dotknutého sudcu a zistiť, či jeho vyjadrenia alebo správanie v konkrétnej veci neposkytujú dôkazy pre vyvrátenie tejto domnienky. Z obsahu vyjadrenia sudkyne Jany Baricovej vyplýva, že vo vzťahu k sťažovateľke, resp. jej právnomu zástupcovi sa necíti byť zaujatá. Rovnako samotné správanie sudkyne nijako nespochybňuje jej subjektívnu nestrannosť. Vzhľadom na uvedené teda nie je možné sudkyňu ústavného súdu Janu Baricovú považovať za subjektívne zaujatú.

7. Námietkový senát tak následne podrobil nestrannosť sudkyne Jany Baricovej v danom prípade aj testu objektívnemu, t. j. zisteniu, či vzhľadom na skutočnosti uvedené v jej oznámení môžu z pohľadu externého pozorovateľa (účastníka konania) existovať objektívne odôvodnené obavy, že táto sudkyňa vo veci nie je nestranná.

8. Podľa názoru námietkového senátu napriek tomu, že sa sudkyňa Jana Baricová subjektívne necíti byť vo veci zaujatá, z objektívneho hľadiska nemožno ignorovať, že existuje legitímny dôvod na obavy vo vzťahu k nestrannosti sudkyne ústavného súdu vzhľadom na jej pomer k veci založený tým, že manžel sudkyne predsedal senátu Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave, ktorý prijal rozhodcovský rozsudok, na základe ktorého je proti sťažovateľke vedená exekúcia, ktorej odklad nebol Krajským súdom v Trnave (napadnuté uznesenie č. k. 26 CoE/43/2017-170 z 30. januára 2018) povolený.

9. Ústavný súd dospel k záveru, že už uvedené skutočnosti môžu zakladať objektívnu pochybnosť o nezaujatosti zákonnej sudkyne ústavného súdu so zreteľom na jej pomer k veci, a preto ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu